

BELCHITE, RECONQUISTAT

L'Exèrcit Popular — més exèrcit i més popular cada dia — ha donat cim a la seva empenta inicial al front aragonès reconquistant per a la República més de 900 quilòmetres quadrats de terreny i nombrosos pobles, entre els quals, per la seva situació estratègica i la seva fortificació, cal destacar Belchite, que les nostres forces prengueren per assalt, carrer per carrer i casa per casa... - A les fotos, que Centelles ha cedit en exclusiva a **ULTIMA HORA**,

podeu veure una vista general de la ciutat, amb la torre de l'església — que domina una extensió de més de vint quilòmetres a la rodona —, darrer reducte dels facciosos; el Seminari, fortalesa de pedra que fou presa per assalt pels guàrdies de la 1.a i 4.a Brigada, i forces d'aquest cos en lluita pels carrers de l'antiga Bel·lia, al moment en què anaven reduint, un per un, els focus facciosos que intentaven resistir, inútilment, el vigorós atac de les forces lleials

L'ATENCIO DEL MON, A LA MEDITERRANIA

«La U.R.S.S. imputa al Govern italià la plena responsabilitat i les conseqüències polítiques, així com les materials, dels actes comesos per les forces navals italianes contra vaixells que navegaven amb pavelló de la U.R.S.S.», diu la nota de protesta russa

Moscou, 7. — L'Agència Tass ens comunica: L'ambaixador de la URSS, a Roma, actuant d'acord amb instruccions del Govern, il·lura al ministre de Negocis estrangers d'Itàlia la protesta següent: «L'ambaixada de la URSS crida l'atenció del Govern italià sobre el fet que el Govern de la URSS disposa de proves indubtables dels actes d'agressió dels navilis de guerra italians contra els vaixells mercants soviètics. Els actes esmentats consisteixen en l'enfonsament, per submarins italians, del vaixell «Timirazev», que anava de Cardiff, amb càrrega de carbó, als ports de destinació i fou atacat el 30 d'agost, a les vint-i-dues hores, a 120 quilòmetres d'Alger. Un atac igual fou

comès contra el vaixell «Blagov», que anava de Malourol a Sette, amb càrrega, i fou enfonsat l'1 de setembre, a les 6'30, a una distància de 15 quilòmetres de l'illa de Skyros. El Govern italià comprendrà amb tota seguretat que aquests actes comesos contra vaixells mercants, navegant per vies marítimes normals i pertanyents a la URSS, — que manté amb Itàlia relacions diplomàtiques normals —, es troben en flagrant contradicció no sols amb els principis d'humanitat, sinó amb les formes elementals generalment reconegudes pel Dret Internacional. Al mateix temps, aquests actes d'agressió comesos contra vaixells soviètics que navegaven amb el pavelló de la URSS, violen els acords

entestats el 2 de setembre del 1932 entre la URSS i Itàlia i que provenen, en l'article primer, l'obligació, per cada part contractant davant l'altra, de no recórrer de cap manera, ni isoladament ni en comú amb altres potències o diverses terceres potències, ni a una guerra ni a una agressió qualsevol per terra, mar i aire, i en virtut dels fets esmentats, l'ambaixada de la URSS, eleva, prop del Govern italià, d'acord amb instruccions del Govern de la URSS, la protesta més enèrgica. El Govern de la URSS imputa al Govern italià la plena responsabilitat i les conseqüències polítiques, així com les materials, dels actes més amunt esmentats comesos per les forces navals ita-

lianes contra navilis que navegaven amb pavelló de la URSS. L'ambaixada de la URSS està autoritzada pel Govern a insistir per la supressió de semblants agressions en el futur i sobre la necessitat de l'absoluta compensació per danys causats a la URSS. En conseqüència d'aquests actes, així com pels danys causats als mariners dels vaixells esmentats o a llurs famílies.

L'ambaixada està igualment autoritzada a insistir sobre la necessitat del càstig exemplar de les persones culpables d'haver comès els actes d'agressió més amunt esmentats.»

"Itàlia està disposada a qualsevol eventualitat", declaren a Roma

Submarins pintats de negre, a Nàpols, en gran nombre, i nous batallons de «voluntaris» que «JA ESTAN DISPOSATS A SORTIR» cap a Espanya, en cas necessari

Roma, 7. — Als cercles polítics es fan esforços per a aparentar una gran tranquil·litat en espera de més

**CHAMBERLAIN
PRESIDIRA, DEMA,
LA REUNIO DEL
GOVERN ANGLÉS**

Londres, 7. (Urgent). — Ha arribat al cap del Govern, Neville Chamberlain, que presidirà demà la reunió del Govern britànic. Inmediatament s'ha traslladat en automòbil a Downing Street.

precisions sobre la nota soviètica. A més es posa en guàrdia a l'opinió pública sobre les notícies que circulen a l'estranger sobre les intencions de tal o tal govern. Anit, per exemple, circulava el rumor del torpedinament d'un vaixell-hospital italià.

Als cercles responsables ignoren que hi hagi qualsevol de cert sobre aquest rumor. També s'ha parlat de ruptura imminent de relacions diplomàtiques entre Itàlia i la U. R. S. S. sense que s'observi de base a la notícia cap element polític, citant o citant mantenint la seva calma, diuen als cercles autoritzats.

L'encarregat d'Afers de la U. R. S. S. es trasllada, a darrera hora de la tarda d'ahir, a una població veïna de Roma, on passa les seves vacances. No s'ha establert cap guàrdia permanent a les immediacions de l'ambaixada, la qual conserva la tranquil·litat i el seu aspecte habitual. Als carrers veïns no hi ha hagut cap manifestació.

Es segur, amb tot, que als cercles governamentals s'ha treballat intensament i que els alts funcionaris han declarat que Itàlia està disposada a qualsevol eventualitat. Un nombre important de submarins, recentment pintats de negre, són actualment a la badia de Nàpols. No sembla — segons es declara als cercles oficials — que s'hagin enviat reforços a Espanya, des de fa algun temps. Però en el cas que es presentés algun factor nou — com, per exemple, la reobertura de la frontera dels Pirineus — s'admet que serien enviats a Espanya nous batallons de voluntaris que JA ESTAN DISPOSATS A MARXAR. De moment la posició oficial es defineix amb les paraules d'Itàlia no intenta fer-se responsable de l'agressió de la URSS.

DUES ESPANYES

Ahir, en el curs de la retransmissió radiofònica des del front d'Aragó, tothom pogué sentir la veu d'un sacerdot de Belchite que, adreçant-se als seus col·legues de la zona ocupada pels facciosos, restablí la veritat de la reconquesta democràtica.

De les paraules d'aquest clergue es desprénia, sobretot, la sol·licitud amb què els republicans recullen i tracten els presoners. Sol·licitud natural per als qui tenen d'aquesta guerra el concepte que en tenim nosaltres, els homes liberals.

S'ha parlat de dues Espanyes. I les dues Espanyes existeixen quant a l'esperit, a la mentalitat. Hi ha l'Espanya que enyorava els règims feudals, i hi ha l'Espanya que vol incorporar-se al concert dels pobles democràtics.

Però si hi ha dues Espanyes espirituals, no existeixen, geogràficament, també dues Espanyes. La delimitació espiritual no correspon a cap delimitació geogràfica. Si, per les circumstàncies, certs pobles peninsulars viuen sota la fèrula dels militars sublevats, en ells bateja, però, ben viu un cor enamorat de la llibertat.

Només per la força, les horts feixistes han pogut establir llur dominació damunt de mitja Espanya. Els qui foren derrotats en la contesa electoral, han cercat la revenja en el terreny de la injustícia. I, encara, la intrusió italo-germànica ha tingut la virtut d'alienar a Franco una vasta zona de possibles simpaties entre els conservadors espanyols.

Es inútil que quatre teòrics de l'incipient feixisme espanyol, posseïts del deliri de grandesa, s'empenguin projectes de constitucions i basteixin sistemes estatals espigolant aquí i allà en els mostraris que porten a Salamanca els viatjants de Hitler i de Mussolini. L'imperi de Franco, duri el que duri, no passarà d'ésser una ocupació armada. El Govern de la República és l'únic Govern d'Espanya.

I perquè és l'únic Govern, un Govern fort i convençut de la seva raó, pot acollir afectuosament, a l'hora de la victòria, aquells espanyols que, doblegats pel terror o bé per la ignorància, han estat joguina de les ambicions d'uns homes sense moral ni escrúpols.

Els joves de la URSS, disposats a fer allò que mani el Govern

Moscou, 7. — De l'Agència Tass: Ahir, a diverses ciutats s'organitzaren manifestacions de treballadors joves amb ocasió de la XXIII Diada de la Internacional juvenil. Foren votades nombroses resolucions d'adhesió dels treballadors al Govern i al cap Stalin; d'indignació contra els actes de pirateria feixista a la Mediterrània i finalment de la decisió de posar-se en tot moment a disposició del Govern per a la defensa de la Patria socialista.

Sis-centes mil persones es reuniren a Leningrad; cent cinquanta mil a Kiev; cent mil a Múrcia. A Moscou calgué suspendre la manifestació degut al mal temps.

A LA PAGINA 3:

La batalla de Belchite

La batalla de Belchite

Els facciosos es negaren a deixar sortir la població civil

Els feixistes efectuarien trenta-tres bombardeigs per impedir la presa de la ciutat

Belchite, 7. — (Del nostre corresponsal.) Testimonis presencials de la batalla sostinguda per la ciutat de Belchite, han revelat que els facciosos no volien permetre la sortida de la població civil, i que els feixistes efectuarien trenta-tres bombardeigs per impedir la presa de la ciutat.

El 7 de setembre, els feixistes efectuarien trenta-tres bombardeigs per impedir la presa de la ciutat. Els feixistes, en veure's perduts, assassinaren sense pietat, tots els elements civils que es resistien a abandonar la ciutat.

El coronel Sanmartín intentà dirigir a un capítol de Cavalleria de Saragossa, de cognom Santapau, el destí i es feu càrrec del comandament. Els feixistes, en veure's perduts, assassinaren sense pietat, tots els elements civils que es resistien a abandonar la ciutat.

El coronel Sanmartín intentà dirigir a un capítol de Cavalleria de Saragossa, de cognom Santapau, el destí i es feu càrrec del comandament. Els feixistes, en veure's perduts, assassinaren sense pietat, tots els elements civils que es resistien a abandonar la ciutat.

El coronel Sanmartín intentà dirigir a un capítol de Cavalleria de Saragossa, de cognom Santapau, el destí i es feu càrrec del comandament. Els feixistes, en veure's perduts, assassinaren sense pietat, tots els elements civils que es resistien a abandonar la ciutat.

Una proclama de Hitler al Congrés de Nuremberg

«Reivindiquem el dret a posseir colònies per a fer front a l'alimentació del nostre poble»

El Führer afirma l'entesa Berlín-Roma-Tòquio

I acaba dient: «Es un honor viure a Alemanya»

Nuremberg, 6. — El discurs del Führer llegit per Wagner és molt curt i ha aplegat els tèmics de violència habituals a l'oratori del Führer.

Nuremberg, 6. — El discurs del Führer llegit per Wagner és molt curt i ha aplegat els tèmics de violència habituals a l'oratori del Führer.

«Ha pres mesures que no han arribat on han de portar-se», ha dit el conseller de Governació

Al matí, el conseller de Governació, senyor Sbert, ha rebut els periodistes als quals ha fet les declaracions següents: «Amb motiu del retorn a certes repúbliques, diguem-ne feixistes, a la nostra república, he pres mesures que no han arribat on han de portar-se, però, amb tot, s'han efectuat detencions i, com sempre, han arribat al departament de Governació diverses comunicacions relacionades amb els feixistes. Per part del conseller de Governació, naturalment, hi ha el més gran interès que aquells que comencen la normalització de l'organització amb una contrarevolució, siguin obligats a rectificar aquest trist error que tenen de les coses.

El dia 17 se celebrarà la Conferència Mediterrània

EL TEXT DE LA INVITACIÓ

Paris, 7. — Als cercles oficials s'ha comunicat que els països interessats en la Conferència Mediterrània.

EL REICH NO CONTESTARÀ IMMEDIATAMENT A LA INVITACIÓ

Paris, 7. — Als cercles oficials s'ha comunicat que els països interessats en la Conferència Mediterrània.

Des de quan Mussolini trameta "voluntaris" a Espanya

«La Serra, de Milla, del dia 19 d'agost, publica una lletra d'un sergent aviador, natural de Varese, que combat a Espanya»

«Avui — escriu l'aviador — hem celebrat el primer aniversari de la nostra expedició sense discursos i sense cerimònies. Ens hem donat la mà i un cop d'una fe que no canvia i, una vegada més, hem volat sobre les posicions de l'enemic i hem deixat caure tota els explosius que els nostres magnífics aparells podien portar»

EDEN A LA CONFERENCIA

Londres, 7. — Eden ha decidit assistir personalment a la Conferència dels Estats costaners de la Mediterrània.

El comentari pretes del pos a l'periòdic antifeixista de Paris

Voz degli Italiani del dia 25 d'agost, en aquestes termes: «L'assassinat a Franco del dia 25 d'agost del 1937 i no com ha estat fer creure al Comitè de Londres, després de l'arribada de voluntaris internacionals a les hostes de la República».

FITXES-FITXERS AGUSTI BO

CORTS CATALANES, 596 - TEL. 10268 - BARCELONA

Activitat d'artilleria i aviació al front del Sud

Valsequillo, 7. (Del nostre corresponsal.) Els dies de la matí d'avui, les nostres bateries han continuat castigant durament l'enemic durant tres hores.

Valsequillo, 7. (Del nostre corresponsal.) Els dies de la matí d'avui, les nostres bateries han continuat castigant durament l'enemic durant tres hores.

La Comissió Internacional de Joventuts diu que cal ajudar l'Espanya republicana

Paris, 6. — La Comissió Internacional de Joventuts per a l'Ajuda a l'Espanya republicana, que agrupa la Internacional de Joventuts Socialistes, la Internacional Comunista de Joves, l'Aliança Internacional d'Estudiants Socialistes de França, Bèlgica, Anglaterra, Suècia, Noruega, Holanda, Txecoslovàquia, Suïssa, Dinamarca, Estats Units i Canadà, després d'una reunió en la qual fou amplament debatuda la situació internacional derivada de la guerra d'Espanya, ha aprovat per unanimitat una resolució en la qual, després

de manifestar que la pirateria a la Mediterrània és una provocació per a tots els països i que la invasió italiana a Espanya ha estat publicada i reconeguda després de l'ocupació de Santander, advoca pels punts següents:

Primer. — Una acció eficaç que respongui a la pirateria organitzada a la Mediterrània per Franco i els seus aliats, particularment Itàlia.

Segon. — Aplicació del Pacte de la Societat de Nacions als atacs.

Dr. CASASA

Tallers, 29, entresol. D'11 a 1 i de 5 a 8. PREUS ECONOMICS

Audiència presidencial ALVEAR

serà el nou president argentin?

BLENNORRAGIA

Un producto nuevo DAGONAR 2, de efectos osombrosos.

FA DEU MÉSOS QUE L'ENEMIC S'ESTAVELLA DAVANT MADRID

Madrid, 7. — «A B C» recorda la data del 6 de novembre i diu: «Deu mesos han passat des d'aleshores i que prodigis ha realitzat Madrid durant aquest temps i realitat, ja que per la resistència de l'enemic el qual no es resigna a desistir de l'assaltament confiant en seua fraca al front de Madrid; és l'èxit de la guerra i els rebels han de discurrir d'altres fronts»

Madrid, 7. — «A B C» recorda la data del 6 de novembre i diu: «Deu mesos han passat des d'aleshores i que prodigis ha realitzat Madrid durant aquest temps i realitat, ja que per la resistència de l'enemic el qual no es resigna a desistir de l'assaltament confiant en seua fraca al front de Madrid; és l'èxit de la guerra i els rebels han de discurrir d'altres fronts»

LA GUERRA SE'LS FA DIFÍCIL, ALS NIPONS

ELS AVIONS NIPONS NO ACONSEGUIXEN LOCALITZAR LES BATERIES XINESES

Xang-Hai, 9. — Aquest matí, a les 2.40, s'ha reprès el canvi amb gran intensitat. Els avions japonesos desquedaven sobre les posicions xineses a Kiang-Pai, però no aconseguíren descobrir les bateries xineses de Pongting.

FORCES MANXUS PASSEN AL COSTAT DE XINA

Xang-Hai, 7. — L'agència Central News anuncia que al Jieho les dues brigades manxus que, fa uns dies, muntaren llurs dos oficials japonesos, s'han passat als rangs xinesos.

Els xinesos resisteixen heroicament

EL GOVERN NIPÓ, DESPRÉS DE DIR QUE NO TE RES A VEURE AMB L'AGRESSIÓ A L'AMBAIXADA BRITÀNICA, SUBSTANCIA QUE ES LAMENTABLE QUE L'AMBAIXADOR HAGUES ENTRAT EN UNA ZONA DE GUERRA

Toquio, 7. — El ministre de Negociis Estrangers ha publicat aquest matí la resposta provisional a la protesta britànica sobre l'atac a l'ambaixador a Xina. El govern japonès lamenta l'agressió i anuncia

DIVERSOS

Ha estat llurada al jutjat de Guàrdia, Plut Belmonte, perquè en ferse un excooroll al seu domicili del carrer de Vilamari, se li han trobat 47.300 pessetes en metlles i joies per valor de 67.000 pessetes.

Els Tribunals Populars actuen

Al Tribunal Popular número 1 es velen tres causes per linècia lliç d'una dona de fof.

Negrin ha sortit cap a Ginebra

València, 7. — Aquest matí ha sortit amb direcció a Ginebra el president del Consell, doctor Negrin, amb objecte d'assistir a la reunió de la S. de Nacions.

Prieto, De los Ríos i Zugazagoitia, a la Presidència i als ministeris d'Estat i Finances

València, 7. — La «Gaceta» pública, entre altres, les següents disposicions: Presidència. Decret disposant que s'encarreguin de la Presidència del Consell, del Ministeri d'Estat i del Ministeri d'Hisenda, mentre duri l'absència dels titulars, don Indalecio Prieto, don Bernardino Giner de los Ríos i don Julián Zugazagoitia.

Mentre duri la reunió de GINEBRA

València, 7. — La «Gaceta» pública, entre altres, les següents disposicions: Presidència. Decret disposant que s'encarreguin de la Presidència del Consell, del Ministeri d'Estat i del Ministeri d'Hisenda, mentre duri l'absència dels titulars, don Indalecio Prieto, don Bernardino Giner de los Ríos i don Julián Zugazagoitia.

ELS TRES MINISTRES PREVENEN POSSESSIÓ DELS CARRECS INTERINS

València, 7. — D'acord amb els decrets publicats a la «Gaceta», aquest matí s'han possessat els carres de la Presidència del Consell, don Indalecio Prieto; de la cartera d'Estat, don Giner de los Ríos; i de la d'Hisenda, el ministre de Governació, don Julián Zugazagoitia.

EL TRIBUNAL D'URGÈNCIA NÚMERO 2 HA DICTAT SENTÈNCIA EN LA REVISIÓ DE LA CAUSA SEGÜIDA CONTRA RENÉ LINANAS DE NIUBO, CONDEMNAT A 20 ANYS DE PRESÓ. ES REVOCÀ LA SENTÈNCIA DEL TRIBUNAL POPULAR I SE'L CONDEMNÀ A TRES ANYS DE RECLUSIÓ

El Tribunal d'Urgència número 2 ha dictat sentència en la revisió de la causa seguida contra René Linanas de Niubo, condemnat a 20 anys de presó. Es revocà la sentència del Tribunal Popular i se'l condemnà a tres anys de reclusió.

«ENS HI HEM TROBAT ELS MATEIXOS DEL 14 D'ABRIL, DEL 6 D'OCTUBRE I DEL 19 DE JULIOL...»

El Congrés d'E. R. C. de la comarca gironina

Barrera, Irla, Jordi Frigola, Mascort opinen...

COSES DE TEATRE

Atende hila mio ves
Este que hace de soldado
Es el que tan adorno
Aver hizo de Marques
En el teatro el que hoy es
Conde Rev o Emperador
Es mañana un interior
Por los napeles que mudan
Fine el drama se desnuda
Ya cada uno es un señor

Teatro es tambien el mundo
Uno es conde, otro abogado
Y el que hoy se halla elevado
Mañana cas al profunado
Mas no el tico sin segundo
Que se inunda en sus caudales
Puede con sus capitales
Trastornar la eterna ley
Muere el grande, el pobre, el rey
Quedando todos iguales

Cuñi l'encicla:

"La casa de les Comedies", segons un ventall de primeries del segle passat.
A remarcar el text

En restaurar-se el teatre a primeries de l'edat moderna fou considerat com pecaminós i com un element pervertidor dels costums i les autoritats de tot genero dictaren nombroses disposicions privatives i reguladores del teatre. Encara en ple segle XVII un edicte barceloní inquiria si el representant consentia a usar a veure comedia, constituint pecat mortal. El teatre només se l'entenia a condició que se'n derivés un profit per a la beneficencia publica i establís el costum de concedir privilegis per a l'exploitació del teatre, als hospitals. Pius temps ben recents ha subsistit el costum de celebrar durant la quaresma representacions del drama de la Passió a les sales dels hospitals. S'havia com a escenari un dels extrems de la sala, el qual es tapava amb una cortina. Era corrent celebrar d'ocasió seguita, això és, de l'ampulada de l'indret destinat a escenari només se'n feien dues mitjans dividides per una cortina central i els nombrosos quadres es representaven seguits i sense interval un a un, costat de l'escenari i l'altre a l'altre costat; la representació tenia lloc, doncs, enes vegades al costat dret de l'escenari i les altres al costat esquerre. No cal dir que l'aparell escenic era molt reduït, igual que el decorat. Aquestes representacions començaven el matí, i la gent anava a dir a dues hores després es començava la representació. La representació estava dividida en dues parts: la primera es representava al matí i el decorat que es feia a la tarda. Era costum que els actors es vestissin molt abans de començar l'espectacle i que anessin a missa i voltessin per la plaça amb la roba d'habilitació que constituïa un recanvi per a la representació.

LES PRIMERES REPRESENTACIONS

Les primeres (calques eren anomenats corralles; cal tenir en compte que el mot corral, igual que el terme cort, en el seu origen no volien significar departament o no a l'entorn de la idea que encloï el terme pati en el seu actual sentit, i com que per guardar l'habitual hom habilitava locals d'aquest tipus, el nom genèric de la construcció ha passat a determinar la utilització. L'Hospital de la Santa Creu de Barcelona fou el primer que a Catalunya gaudi del privilegi de poder organitzar comedies i ho feu en un pati immediat al vell edifici de l'Hospital situat vers el carrer del Carme i vora del carrer de Cervelló, al qual o no fa davant de l'antic edifici de la Confraria, on més tard es feu el dipòsit dels cadàvers i que amb un record del vell corral teatre encara avui es anomena "El Corralle". Els coralls on es feien les primeres representacions teatrals en restaurar-se aquest art escenic, tenien qualsevol dels vestíbuls següents:

UN TEATRE DE FUSTA A LES CASES DE GASPAR. Part aïllat de la Rambla i prop de la ciutatella de la Rutila, que era un dels molts trinquets o jocs de pilota que per aquells temps hi havia a la nostra ciutat.

En una ciutat anomenada Gaspar en morir deixà a l'hospital unes casetes molt ròniques conegudes per des d'aleshores Gaspar; la junta de l'Hospital les feu tirar a terra i en el terreny que ocupaven construí un teatre de fusta que va ésser el primer que va tenir Catalunya i que probablement la havia de tenir el tall i la forma dels teatres actuals. Aquest teatre va subsistir pocs anys, puix que ben aviat fou tirat a terra per a construir-ne un altre d'obra més perfeccionat, el qual, enderrocat i reconstruït diverses vegades, ha arribat fins als nostres temps.

EVOLUCIO

Les nostres passades anomenades el vell teatre per casa de les comedies i la plaça que més endà s'urbanitzà al seu davant i que motivà tirar a terra els carrers essentals, fou coneguda per casa de les comedies, nom que encara la nostra mare donava a l'actual Plaça del Teatre. El vell teatre no tenia nom propi, puix que no calia distingir-lo de cap altre perquè era l'únic que hi havia; en dir simplement el teatre ja bastava. En establir-se'n d'altres calgué distingir-lo i el poble l'anomenà de la Santa Creu, nom heretat a l'entitat propietària i la gent de pro l'anomenaren "Principals". L'actual arquitectura teatral o sigui la distribució de la sala d'espectacles dels teatres moderns hom la creu d'origen italià.

ELS NOSTRES AVIS I ELS COMEDIANTS

Les nostres avis sentien molt afecte pels comedians, als quals anomenaven d'arxistes i clarsants i deien que feien burla de tots els estaments i que es feien passar per reis, magnats i grans esent gent misèrica, i no podien capir que imitessin els ocres, esguerrats i contrafets als quals creien que escarnien, i els retreien que tots els defectes i les dissorts que ells parodiaven abans de l'hora de la mort recarrien al seu damunt en càstig de la burla i escarni que ells n'havien fet. Hom sentia, però, una certa admiració pels comedians que tants papers i actituds sabien fer i adoptar, però en el fons hi havia un fort despar de desconsideració. Era corrent que els artistes haguessin de casar-se enes amb nòies, puix que la gent repudiava emparentar-se'hi. Una vegada morí a Barcelona una famosa actriu forastera i les seves companyes li foren unes solemnes funerals a l'església de Santa Mònica, pròxima al teatre. El cas omplí de sorpresa el veïnat barceloní que ni creia els comedians capaçs de ofer dir el lloc a una companyia ni creia que l'església volgués admetre al seu si una comediante. Per davant del cadàver de la difunta que segona vella costumada estava exposat llargues hores al temple, destil·la tot Barcelona àvida per una part de convencer-se del cas i també de conèixer els comedians que tantes coses gracioses sabien fer.

Més endà els còmics van formar una confraria i per la vuitada del Corpus feien una processó que era una de les que més públic tenia; hi anaven amb l'ardesa de conèixer els còmics vestits com l'altra gent.

(SEQUEIX A LA PAG. 2)

IRLA

Han arribat els de La Garrotxa.
—Com rullen les orees?
—Què feu a Olot?
—Tenim la força de sempre per allí?

—Els companys de La Garrotxa, volats de correccionaris de les diverses comarques gironines, d'explicquen. Ho fan satisfeits, amb una punta d'orgull i de vanitat.

—Som la força majoritaria —s'acclamen—. I següent una llista de detalls, anantils amb el nombre enorme d'anecdotes sobre determinades organitzacions polítiques que han supeditat tot l'interès a estendre carnets i més carnets. Quina quantitat d'ex-joves cristians, de lliguers, de letrouistes, de filles de Maria, convertits, com per art d'encantament, al marxisme més rabiosí!

—A La Selva ens trobem igual —afegeix un vell amic—. Tendu per exemple que a Ponts de Sacalm, sis qui formaven la Federació de Joves Cristians, ara fan de joventuts socialistes. I pensar les lluites que hem hagut de sostenir, les del 18 de febrer...

D'ací, companys, que l'Esquerra continuï essent el partit dels catalans. De tapabruta, que en faci un altre!

Pere Cerezo ha obert el Congrés. L'ampila sala d'actes del Centre d'Unió Republicana vessa de "bòlio". Igualment són plenes les altres dependències, on arriben les taldidanes per mitjà d'altaveus.

—Som els de sempre, els de tota les hores. Tenim una conducta recta i honrada. Hem actuat a la llum pública. Per això podem presentar-nos arreu amb el cap alt i la consciència tranquila dels ciutadans.

Cerezo subratlla el significat dels mots i els delegats els interpreten amb perfecta exactitud. Amb la mateixa exactitud amb què interpreten les diverses ponències que al llarg del Congrés, seran discutides.

Santalló, Dot, Mascort, Ouedemunt, Irla, Cerezo, Vergés, Ginebra, Jordi, Frigola, Camps, a través de llurs informes possibiliten una discussió interessantíssima sobre els diversos problemes que l'hora present —i la futura— plantejen. I els congressistes intervenen amb entusiasme, amb vehemència, locumentadament. Però, sobretot —i això és bo de remarcar-ho—, amb una gran altet i un mires. D'ací que les tasques del Congrés puguin envoltar-se esplendídamet i ostigin l'eterna revelació d'un màxim interès.

La consigna de Lluís Companys

«Catalunya» —pot dir-se que ha estat la dominant d'aquest Congrés—. Els nostres homes —dus del que seia a la Presidència fins al representant del llogarret més insignificant— afirmen la voluntat del nostre poble, amb vigorosa i a la davant campanyes d'insidial i enfront de manobres de la màs bul-

MASCORT

xa escola política, reaccionen fervorosament.

—Catalunya —afirmava un delegat— està molt per damunt d'aquestes misèries. Però, d'insistir en determinats procediments, caldrà fer comprendre obertament que amb nosaltres no pot jugar-se. Som catalans, parlem en català i mai no acceptarem tuteles forasteres.

Una ovació delirant, entusiasta, ha acollit aquests mots, com abans havia cles altres conceptes dels nostres oradors parlant de l'aportació de la nostra terra a la guerra i a la revolució. I les mirades dels congressistes s'han clavet en una pancarta que porta la consigna presidencial i en una altra que diu: «El poble català no tolerarà mai cap dictadura».

Sunyel i Garriga, el malaguanvat diputat català assassinat pels facciosos, un dia retrerà la frase de Cambó: «Monarquia? República? Catalunya?». Sunyel la rectificarà així: «Monarquia? República? Catalunya!», i per tant, República.

La vigorosa afirmació de fe catalanista i republicana del Congrés ha fet pensar-nos en les paraules del malaguanvat Sunyel. Una vegada més, Esquerra Republicana ha demostrat que no creu en altre règim que no sigui la República. I la República la vol democràtica. D'ací que es concretesin molts punts i es parlessin la nostra incompatibilitat absoluta amb tota mena de règims que tenen, com a màxim exponent, la força. Sigui del color que vulguin...

Per això, també, en expulsió que volem una Catalunya lliure dintre una República democràtica, hem condemnat de la manera més categòrica, el feix.

Una altra pancarta completa aquests conceptes: «La màxima aspiració nostra: guanyar la guerra i guanyar la ràpida ment».

Guanyem ràpidament. Que signifiqui encarrilar les veritables vicissituds la nostra economia. D'ací que es condemnessin certes folles fetes en nom de la nova economia. D'ací que hom acollís amb mostres d'aprovar entusiasmada els mots de Fermi Vergés, quan demostrava que la Tiel de Collectivitzacions és anticientífica i antieconòmica. D'ací finalment, que es posés de relleu en discutir amb tota serenitat i altesa de mires els problemes plantejats, que a nosaltres ens interessa per damunt de tot guanyar la guerra. I escupir, amb una política de realitat i d'honestetat, la durada de la contesa.

Hi han hagut instantes d'emoió. Volem recollir aquelles paraules emocionades de Joan Casanelles, evocant el seu captiveri.

—Jo que em pensava no poder tornar a veure, i trobar-me amb aquesta formidable demostració de la nostra vitalitat!

Hi ha hagut interès, també a abordar tots els problemes i no de fugir-ne cap. El Congrés s'ha pronunciat clarament —amb repulsió evidentsíssima— contra aquells que

CEREZO

fan antifeixisme lluny de la patria, sense cap missió determinada.

Una de les conclusions ho diu: «L'organització d'E. R. C. de les comarques gironines fa constar el seu goll davant el fet que cap de les seves figures representatives no hagi desertat del seu lloc en el transcurs de la lluita contra el feixisme i condemna durament els militants del partit que han deixat de complir llur deure, fugint de la nostra terra en els moments que aquesta necessitava l'esforç i l'adhesió constant dels seus fills».

Podríem allargar d'una manera extraordinària aquestes ratlles. Es presta a tantes suggestions, aquest magnètic comici de la democràcia gironina, que les faria inacabables. Res millor —hem cregut—, que donar les impressions que ha merescut aquest Congrés a diverses de les figures que hi han assistit.

MARTÍ BARRERA, secretari general d'Esquerra Republicana de Catalunya, ens ha dit:

—El Congrés de Girona m'ha produït una impressió immolable. No podia ésser altrament. Pels qui coneixem la tradicional vitalitat del republicanisme de les terres gironines per haver-li nascut i haver-hi fet les primeres armes polítiques, aquesta mena d'esclet de vitalitat no ens ha sorprès.

A més, coneixem el temps dels homes de la democràcia nacionalista gironina i tot el que fa cin o de penit d'ells, cristallitzat sempre en una obra sòlida i constructiva.

El que a dir-ne veritat em va produir més satisfacció, fou l'elaborat esperit que informà totes les seves discussions i solvets la unànime afirmació de fe nacionalista i democràtica, feta pels congressistes.

JOSEP IRLA, republic de sempre i actual Director General de Patrimoni i Rendes:

—Els catalans, molt estafats, boret als homes que de llarg anys lluitem pels mateixos ideals, ens enforteix veure aquesta vitalitat esplendorosa de les forces nacionalistes i republicanes. Perquè aquest Congrés la palosa, la nostra vitalitat, i alhora el seu i l'altessa de mires dels representants en tractat els problemes més complexos. Breu: l'esdevenidor és nostre, al tot —i en particular els dirigents—, següent una conducta recta i honrada.

MARTÍ JORDI FRIGOLA, Comissari de la Generalitat, expressa la seva opinió en els següents termes:

Aquest acte constitueix la demostració de la potencialitat de l'Esquerra a les nostres comarques. Que ens hi hem trobat els marçols del 14 d'abril, del 6 d'octubre, del 19 de juliol. Ho constata amb gust que cap organització nostra no ha acceptat als seus rengles cap dels elements que militaven en partits oposats als ideals populars. Es sent els mateixos significats que el partit que era força majoritaria següent essent-ho.

Hem demanat, encara, la seva opinió al Diputat a Cortis i l'escotat:

BARRERA

ri del Consell gironí, JOSEP MASCORT.

—Els organismes del Partit han respost tal com era previst. Al llarg d'aquests mesos de silenci, ja ens anaven adonant de la força enorme de sempre. Avui s'ha demostrat. Era convenient la celebració d'aquest comici, perquè ho mes convençes de la nostra força. Ara, a treballar i a fer, des dels nostres llocs, que l'Esquerra rulli millor que mai.

De retorn del Congrés, quan a les nostres oïdes ressonava encara l'entusiasme amb què s'havia cles —aquells aplaudiments que subratllen l'adhesió a Lluís Companys—, ens ha semblat com si centésim la veia cançó:

—L'Esquerra és mortal!!
I hem tingut l'última per als pobres cretins que intenten enganyar-se i enganyar els altres amb la repel·lida ininterrompida d'una frase condemnada al ridícul i al fracàs. Si diuemeu, a la nit, es passa pel Girona un d'aquests repartidors de l'esquela de defunció del nostre Partit, als pocs minuts s'ha gués trobat al recés amabillissim (i) d'una cella del Manicomio de Salt.

Enllit VIGO

La Jornada del Treball, a's Estats Units

Discursos de Roosevelt, John Lewis, William Green i del secretari del Treball

Nova York, 7. — La celebració de la jornada del Treball fou acompanyada per diversos discursos de personalitats. A Washington, el President Roosevelt, en un missatge a la Federació Nacional de Funcionaris, declarà que els empleats de l'Estat no havien d'adoptar la tàctica de la vaga, ja que el govern no l'hi consentia.

El secretari del Treball subratlla la importància del problema dels treballadors vells i criticà els patrons que limiten a 45 anys l'edat dels empleats.

A Pittsburgh, John Lewis declarà que la Federació havia d'emprendre una nova croada a favor de l'organització de les Federacions d'Indústria i advertí als magnats de l'aciel que havien de cessar tot acte a violar les lleis.

A Nova York William Green declarà que la Federació havia d'emprendre una nova croada a favor de l'organització de les Federacions d'Indústria i advertí als magnats de l'aciel que havien de cessar tot acte a violar les lleis.

El secretari del Treball subratlla la importància del problema dels treballadors vells i criticà els patrons que limiten a 45 anys l'edat dels empleats.

A Pittsburgh, John Lewis declarà que la Federació havia d'emprendre una nova croada a favor de l'organització de les Federacions d'Indústria i advertí als magnats de l'aciel que havien de cessar tot acte a violar les lleis.

A Nova York William Green declarà que la Federació havia d'emprendre una nova croada a favor de l'organització de les Federacions d'Indústria i advertí als magnats de l'aciel que havien de cessar tot acte a violar les lleis.

El secretari del Treball subratlla la importància del problema dels treballadors vells i criticà els patrons que limiten a 45 anys l'edat dels empleats.

A Pittsburgh, John Lewis declarà que la Federació havia d'emprendre una nova croada a favor de l'organització de les Federacions d'Indústria i advertí als magnats de l'aciel que havien de cessar tot acte a violar les lleis.

A Nova York William Green declarà que la Federació havia d'emprendre una nova croada a favor de l'organització de les Federacions d'Indústria i advertí als magnats de l'aciel que havien de cessar tot acte a violar les lleis.

El secretari del Treball subratlla la importància del problema dels treballadors vells i criticà els patrons que limiten a 45 anys l'edat dels empleats.

Els contingents de l'Exèrcit de Xina

El feixisme internacional obra de comú acord a tots els pobles i a tot els casos. Una victòria obtinguda en un continent pot influir notablement en la victòria obtinguda, després, en un altre.

Per això a les víctimes de l'agressió feixista ens interessa molt estar assabentats del que passa en altres llocs on també es deixa sentir l'agressió. Ara els xinesos planten cara a les agressions dels japonesos que moguts pel seu despar de dominació, han envaït la Xina i destruïen les ciutats riques.

Tot asembla autoritzar la creença que els xinesos aconseguiran foragitar els japonesos de Xina i conservar la independència necessària per a intensificar el renaixement que hom nota en la vida i en la població xinesa.

Per ara podem anotar els mitjans d'armes que aquesta victòria. L'exèrcit de la Xina ha estat atacat pels japonesos. Aquest exèrcit estava compost, la primavera passada, per 1.847.000 soldats, sense comptar les forces dels Soviets xinesos. El Govern de Nankin disposava de 1.500.000 soldats, escampats així: Exèrcit de Xantung, 85.000 homes; exèrcit de Hopei i Tzuin, 82.000; exèrcit de Xang-Si, 85.000; exèrcit del Nord-est, 160.000; exèrcit de Setxuan, 121.000.

Hom ha d'afegir a aquestes xifres les de l'exèrcit sudista (Kuan-tung i Kuansi), que pugen a 64.000 soldats.

Al costat d'aquests exèrcits hom ha de posar els dels Soviets xinesos manats per Mao Tung i Xu De, els quals pugen a 400.000 soldats i disposen, a més, de molts centenars de milers de partidaris. Els exèrcits xinesos disposen de tantes armes automàtiques americanes i alemanyes, artilleria moderna, etc.

vincials en tenien 80. A Xina hi ha més de 1.000 aviadors experimentats, dels quals 350 han estat tramesos al Nord.

Hom ha d'afegir a tota aquesta elements els voluntaris organitzats per l'Associació per a la defensa nacional, el nombre dels adients de la qual és de dos milions.

A la regió de Xang-Hai hom creu que hi ha 100.000 soldats a les ordres dels generals xinesos i al nord de la Xina hi ha 300.000 soldats a part de 62.000 que componen l'exèrcit 23.

De manera que la guerra que ha provocat el Japó serà duta per una quantitat de soldats xinesos que pot arribar a tres milions, així que els generals hagin mobilitzat els efectius que tenen al seu abast.

Però encara hi ha un altre perill per als japonesos. Hom ha de tenir present que la guerra es desenrotlla en un terreny immens i molt habitat i això farà que tinguin molta importància les guerres de posició oposats als ideals populars. Es sent els mateixos significats que el partit que era força majoritaria següent essent-ho.

Hem demanat, encara, la seva opinió al Diputat a Cortis i l'escotat: